

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.930/2020/7.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke
Dr. Bartkó Levente, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. április 23.

Az ügy tárgya: zsarolás büntette és más bűncselekmény

Terhelt(ek): terhelt

Első fok: Monori Járásbíróság, 5.B.555/2010/49., ítélet, tárgyalás,
2014. november 19.

Másodfok: Budapest Környéki Törvényszék, 3.Bf.204/2015/6., végzés,
nyilvános ülés, 2016. február 4.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a zsarolás büntette és más bűncselekmény miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Monori Járásbíróság 5.B.555/2010/49. számú ítéletét, illetve a Budapest Környéki Törvényszék 3.Bf.204/2015/6. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Monori Járásbíróság a 2014. november 19. napján kihirdetett 5.B.555/2010/49. számú ítéletével a terheltet folytatólagosan elkövetett zsarolás büntette [1978. évi IV. törvény 323. § (1) bekezdés és (2) bekezdés b) pont] és testi sértés büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés és (2) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 3 év börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a járulékos kérdésekről.

[2] A Budapest Környéki Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2016. február 4. napján meghozott 3.Bf.204/2015/6. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta azzal, hogy a zsarolás büntette vonatkozásában a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzte. Rendelkezett a bünygyi költségről.

II.

[3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt védője a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára, valamint a 608. § (1) bekezdés a) és d) pontját megjelölve, eljárási szabálysértés címén nyújtott be felülvizsgálati indítványt hatályon kívül helyezés és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasításra érdekében.

[4] Indokai szerint a másodfokú bíróság nem észlelte, hogy az elsőfokú bíróság az ülnökök folyamatos cserélgetésével, a korábbi tárgyalási anyag ismertetésének és a tárgyalás megismétlésének elmulasztásával járt el több tárgyaláson, továbbá ülnökök részvétele nélkül hozta meg az ítéletet.

[5] Az ülnökök cseréje, továbbá a tárgyalás anyaga ismertetésének elmaradása kapcsán a védő a Monori Járásbíróság 5.B.555/2010/15., 21. és 25. számú jegyzőkönyvére hivatkozott, azt pedig, hogy az elsőfokú bíróság ülnökök részvétele nélkül hozta meg ítéletét, arra alapította, hogy az elsőfokú ítéletet „akadályoztatás miatt” egyetlen ülnök sem látta el kézjeggyével. Az indítvány a Be. 608. § (1) bekezdés a) pontja, illetve (1) bekezdés d) pontja szerinti feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést egyaránt az ülnökök cseréjével összefüggésben jelölte meg.

[6] A védő a Legfőbb Ügyészség átiratában foglaltakra reagálva röviden megismételte indítványát.

[7] A Legfőbb Ügyészség BF.961/2020/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta. Kifejtette, hogy az indítványban megjelölt határnapokon a terhelt nem

jelent meg, a bíróság megállapította, hogy a tárgyalás megtartásának akadálya van, ezért azt mindhárom esetben elhalasztotta. A tárgyalás megkezdésére, bizonyítás felvételére csak ezt követően, 2014. április 18., majd június 30. és november 19. napján került sor. E tárgyalási napokon az ülnökök személye változatlan volt.

[8] Tekintettel arra, hogy a védő által hivatkozott tárgyalási napokon a tárgyalást nem kezdte meg a bíróság, nem volt mit megismételni, így nem is követhetett el mulasztást a bíróság, nem történt eljárási szabálysértés.

[9] Az elsőfokú ítélet meghozatalára a 2014. november 19. napján megtartott tárgyaláson került sor, a jegyzőkönyvből megállapíthatóan az ülnökök mindvégig jelen voltak. A csatolt ítéleti rendelkező részt, az ún. kisítéletet a tanácselnök és mindkét ülnök aláírásával látta el. Erre tekintettel a felülvizsgálati indítvány e vonatkozásban is alaptalan, annak pedig nem volt eljárásjogi akadálya, hogy az indokolással ellátott, írásba foglalt ítéletet az aláírásban akadályozott ülnökök helyett is a tanács elnöke írja alá.

[10] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt, és az első- és másodfokú határozatokat hatályában tartsa fenn.

[11] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése szerint tanácsulésen bírálta el.

III.

[12] A terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítvány nem alapos.

[13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem pedig ténybeli – okból terjeszthető elő.

[14] A védő felülvizsgálati indítványában feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértésre hivatkozott, álláspontja szerint az elsőfokú eljárásban a tanács tagjai nem voltak mindvégig jelen (az ülnökök személye folyamatosan változott), ezzel összefüggésben kifogásolta a tárgyalás korábbi anyaga ismertetésének elmaradását is, továbbá sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ülnökök részvétele nélkül hozta meg az ítéletet, amelyet igazol, hogy az általuk csatolt ítéletkiadmányt csupán a tanács elnöke írta alá.

[15] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak van helye abban az esetben, ha a bíróság a határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg. Ekként feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés, amennyiben a bíróság nem volt törvényesen megalakítva, vagy a tárgyaláson a tanács tagjai nem voltak mindvégig jelen [Be. 608. § (1) bekezdés a) pont], illetve, ha a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező [Be. 608. § (1) bekezdés d) pont].

[16] A Be. 659. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.

[17] Jelen ügyben az eljárás lefolytatására az 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) hatálya alatt került sor.

[18] Kétségtelen, hogy a felülvizsgálati indítvány szerinti feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések törvényi oka és indoka – összevetve a korábbi Be. 373. § (1) bekezdés II. pont a) és d) alpontját, illetve a Be. 608. § (1) bekezdés a) és d) pontját – változatlan.

[19] Ekként előrebocsátja a Kúria, hogy a bíróság összetétele, eljárása szempontjából a felülvizsgálati indítványban hivatkozottak alapján kizárólag a Be. 608. § (1) bekezdés a) pontja szerinti eljárási szabálysértésnek van jelentősége, az abban írtak ezt egyértelművé teszik, míg a 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti eljárási szabálysértés értelemszerűen nem az eljáró tanács tagjaira vonatkozó, hanem azon kívüli személyekre (ügyész, terhelt, védő).

[20] A korábbi Be. 373. § (1) bekezdés II. pont a) alpontja ezt kifejezetten meg is jelölte, mivel a rendelkezést követően feltüntette a 240. § (1) bekezdését, mely szerint a tárgyaláson a tanács tagjai mindvégig jelen vannak.

[21] Következésképpen a védő a Be. 608. § (1) bekezdés d) pontja szerinti eljárási szabálysértésre tévesen hivatkozott.

[22] A Kúria a Be. 608. (1) bekezdés a) pontja szerinti eljárási szabálysértés vonatkozásában az iratok alapján a következőket állapította meg.

[23] A terhelttel szemben a Monori Városi Ügyészség a B.2572009/16-I. számú vádiratában az 1978. évi IV. törvény 323. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás bűntette miatt emelt vádat, mely bűncselekmény két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő (végindítványában az ügyész kiterjesztette a vádat súlyos testi sértés bűntette kísérletére is).

[24] A Monori Járásbíróság erre tekintettel a korábbi Be. 14. § (1) bekezdés a) pontja alapján egy hivatásos bíróból és két ülnökből álló tanácsban járt el, mivel a bűncselekményre a törvény nyolc évi szabadságvesztést rendelt.

[25] A felülvizsgálati indítvány által hivatkozott 5.B.555/2010/15., 21. és 25., és a hivatkozásból kihagyott 13. számú jegyzőkönyvek tanúsága szerint ezen tárgyalási napokon (2013. március 13., június 12., december 16. és 2014. április 4.) a terhelt nem jelent meg, ezért a bíróság megállapította, hogy a tárgyalás megtartásának akadálya van, és azt elhalasztotta.

[26] A tárgyalás megkezdésére és a bizonyítási eljárás lefolytatására ezt követően, 2014. április 18., 2014. június 30., majd 2014. november 19. napján megtartott tárgyaláson került sor. E tárgyalási napok mindegyikén ugyanazon ülnökök vettek részt.

[27] A 2014. november 19. napján meghozott és kihirdetett ítélet rendelkező részét, az ún. kisíteleket (ennek megfelelően) a tanács elnöke és ugyanezen két ülnök írta alá.

[28] Ezt követően pedig az írásba foglalt ítéletet a tanács tagjainak feltüntetése mellett az aláírásban akadályozott ülnökök helyett is a tanács elnöke írta alá.

[29] A korábbi Be. 282. § (4) bekezdése szerint, ha a tárgyalás megtartásának akadálya van, a bíróság a tárgyalást elhalasztja. Amennyiben pedig a tanács elnöke megállapítja, hogy a tárgyalás megtartásának nincs akadálya, a bíróság a tárgyalást megkezdi [korábbi Be. 284. § (1) bekezdés].

[30] A védő által kifogásolt három (valójában négy) határnapon a tanács elnöke azt állapította meg, hogy a tárgyalás megtartásának akadálya van, ezért a tárgyalást nem kezdte meg (bizonyítást nem vett fel), hanem azt elhalasztotta.

[31] Nyilvánvaló, hogy a meg sem kezdett tárgyalás esetén a (megkezdett) tárgyalás folytonosságára vonatkozó eljárási szabályokat [korábbi Be. 287. § (1)-(5) bekezdés] számon kérni fogalmilag kizárt.

[32] Ehhez képest közömbös az azon résztvevő ülnökök személye, miként, ha nincs megkezdett tárgyalás, nincs tárgyalás anyaga sem, amit ismertetni kell, azaz nincs mit megismételni. A tárgyalás anyagának ismertetése a felvett bizonyítás ismertetését jelenti.

[33] Megjegyzi a Kúria, hogy amellet, hogy eljárási szabálysértés nem történt, a tárgyalás anyagának ismertetésére vonatkozó kifogás csupán relatív eljárási szabálysértés lenne, amely miatt felülvizsgálatnak nincs helye.

[34] A korábbi Be. 240. § (1) bekezdése alapján a tárgyaláson a tanács tagjai mindvégig jelen vannak. Ez jelen ügyben így történt.

[35] A bíróság 2014. április 18., június 30. és november 19. napján (érdemben) megtartott tárgyalásán a tanács összetétele változatlan volt. Ez egyben azt is jelenti, hogy a védőnek a Be. 608. § (1) bekezdés a) pont II. fordulata szerinti eljárási szabálysértésre hivatkozása alaptalan volt.

[36] A korábbi Be. 321. § (1) bekezdése alapján a perbeszédet, a felszólalásokat, illetve az utolsó szó jogán elhangzottakat követően a bíróság határozat meghozatala céljából tanácsülésre visszavonul. A tanácsülésen a határozat rendelkező részét le kell írni, és azt a bíróság tagjai aláírják. A (2) bekezdés szerint pedig az ügydöntő határozatot a meghozatala után nyomban ki kell hirdetni. A tárgyaláson meghozott határozat – a bíróság tagjai által aláírt – rendelkező részének eredeti példányát a tárgyalási jegyzőkönyvhöz kell fűzni.

[37] A határozat eredeti példányát, illetőleg a kihirdetés előtt írásba foglalt rendelkező részét a tanács minden tagja aláírja. Ha a tanács elnöke, vagy valamely tagja a határozat aláírásában akadályozva van, a határozatot helyette – helyettesi minőségének feltüntetésével – az eljáró tanács egyik tagja, illetőleg elnöke írja alá. Ez a rendelkezés nem alkalmazható a határozat rendelkező részének a 321. § (1) bekezdésében szabályozott aláírására [korábbi Be. 257. § (4) bekezdés].

[38] Jelen ügyben ez is így történt.

[39] A bíróság a büntetőeljárás törvényben írtaknak mindenben megfelelően járt el. Ekként a 2014. november 19. napján megtartott tárgyaláson (is) ugyanazon ülnökök vettek részt, a határozat rendelkező részét a tanács tagjai aláírták, a tanács elnöke a határozatot kihirdette, az aláírt rendelkező rész eredeti példányát a jegyzőkönyvhöz fűzték. Az írásba foglalt határozatot pedig az aláírásban akadályozott ülnökök helyett is, ennek feltüntetése mellett a tanács elnöke írta alá.

[40] Megjegyzi a Kúria, hogy a tárgyaláson természetesen a terhelt és a korábbi kirendelt védő, miként az ügyész is, jelen volt.

[41] A védő azon feltevése, miszerint az elsőfokú bíróság ülnökök részvétele nélkül hozta meg az elsőfokú ítéletet, nyilvánvalóan téves, az iratok hiányos ismeretén alapul.

[42] Következésképpen a bíróság eljárási törvénynek megfelelő eljárása, illetve a védő téves jogértelmezése felülvizsgálati okot nem alapoz meg.

[43] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan más eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a Be. 662. § (1) bekezdése alapján a megtámadott határozatokat hatályában fenntartotta.

IV.

[44] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[45] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2021. április 23.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartkó Levente s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő
BÉ